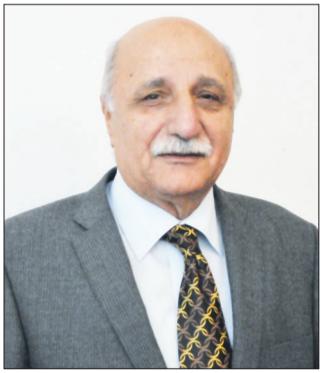

Beynəlxalq konfrans-seminar iştirakçılarının təəssüratları

Xəbər verildiyi kimi, ötən həftə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin (ADPU), ADPU-nun nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinin və Respublika Humanist Pedaqogika Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə Bakıda "Təhsildə mənəvvə-əxlaqi dəyərlər: harmonik şəxsiyyətin inkişafı" mövzusunda II beynəlxalq konfrans-seminar keçirilib. Ölkənin pedaqoji ali məktəb rəhbərlərinin, millət vəkillərinin, təhsil ekspertlərinin, respublikanın müxtəlif bölgələrindən olan müəllimlərin, məktəb direktorlarının, məktəbaqədər təhsil müəssisə müdirlərinin,

Asif Cahangirov, təhsil eksperti, əməkdar müəllim: - Mən Şalva Amo-naşvili ilə ilk dəfə 1985-ci ildə Rusiya-nın indiki Yekaterinburq şəhərində təş-kil olunmuş pedaqoji mühazirələrde ta-nış olmuşam. Bizim pedaqoji görüşləri-miz üst-üstə düşdüyüündə aramızda çox məzmunlu səhbətlərimiz olub. 1987-ci ildə onu bizim pedaqoji icti-maiyyət qarşısında çıxış etmək üçün Bakıdakı seminarlara dəvət etdim. O, Bakıda 3 günlük seminar keçirdi. Ondan sonra da bizim əlaqələrimiz davam etdi. Rusiya Təhsil Akademiyası çərçivəsin-də keçirilən pedaqoji mühazirələrdə də Ş.Amonaşvili ilə ünsiyyetimiz olurdu. Təhsil Problemləri İnstitutunun (Təhsil İnstitutu) və sonra isə ADPU nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinin təşəbbüsü ilə Ş.Amonaşvilinin 2014-2016-cı illərdə görüşləri təşkil olunub.

Mən bu konfransları pedaqoji simfoniya adlandırdım. Çünkü Ş.Amonaşvilinin seminarları müellimlər üçün əsl pedaqoji həzdirdir. Onun çıxışları, söh-

Ferrux Rüstəmov, ADPU-nun ibtidai təhsil fakültəsinin dekanı, professor: - Bu gün Azərbaycan təhsilində yeni bir hadisənin şahidi oluruz. Ümumiyyətlə, təhsilə, müəllimə, şagirdə yeni bir münasibət ötən əsrin 90-ci illərindən sonra dönməz xarakter alıb. Memarı ulu öndər Heydər Əliyev olan təhsil islahatlarının bir qismi, normativ-hüquqi sənədlərdə göstərildiyi kimi, təhsilin humanistləşməsi ile bağlıdır. Humanistləşmə, prinsip etibarı ilə hər zaman olub. Bu gün bəhs etdiyimiz humanist pedagoqika XIX əsrin 60-70-ci illərində

Fərqanə Əliyeva, ADPU nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Koleccinin tədris-metodika kabinetinin müdürü, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru: - Məlum olduğu kimi, artıq 5 gündür ki, Rusiya Təhsil Akademiyasının akademiki Salva Amonaşvili humanist pedaqogikanın dərindən və əyani öyrənilməsi üzrə Azərbaycan müəllimləri üçün beynəlxalq konfrans keçirdi. Mən, ilk növbədə, bu imkani bizə yaratdıqlarına görə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin rektoru, professor Cəfər Cəfərova, ADPU nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Koleccinin direktoru Qulu Novruzova kollektivimiz adından dərin

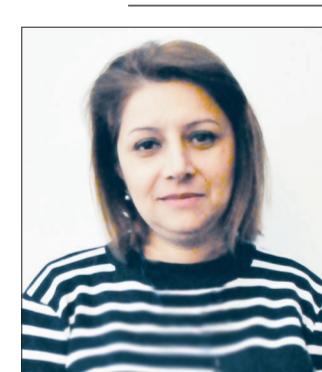
tərbiyəçilərin, bu sahənin tanınmış mütəxəssislərinin iştirak etdiyi beynəlxalq konfrans-seminarda müasir dərsin təşkili, pedaqoji təhsilin yeni forma və metodları müzakirə edilib. Seminar və humanist pedaqogika üzrə oxuların müəllifi müasir pedaqogikanın banisi, psixologiya elmləri doktoru, professor, Rusiya Təhsil Akademiyasının akademiki, Beynəlxalq Humanist Pedaqogika Assosiasiyasının prezidenti, yazıçı Şalva Aleksandroviç Amonaşvili olub. Tədbirdə həmçinin Latviya, Litva, Rusiya, Qazaxıstan və Gürcüstanın görkəmli pedaqoq alımları iştirak

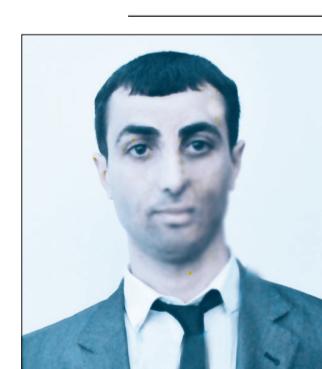
Şahlar Əsgərov, təhsil ekspertı
professor: - Əlbəttə ki, bu gün bizim pedaqoji həyatımızda çox dəyərli bəhədən hadisə baş verir. Biz çox pedaqoqları rəmizin əsərlərini, kitablarını öyrənmişik, ancaq canlı, klassik pedaqoq az rast gəlmışik. Mən bu seminarı səslənən fikirlərə diqqətlə qulaq asıram. Ancaq qeyd edim ki, bu cür sistemli pedaqoji mühəzirələr eйтiməmişdim. Mən burada çox dəyərli fikirlərə rast gəldim. Humanist pedaqogika çox vacib pedaqogikadır. Bu mənin ürəyimcə olan pedaqogikadır.

Ələddin Məmmədli, akademik Zərifə Əliyeva adına liseyin riyaziyyat müəllimi, əməkdar müəllim: - Mənim çox tövsiyə edirəm ki, seminarları hamısında iştirak edə bilməmişəm. Bütün müəllim olaraq hesab edirəm ki, belə seminarlara bizim çox ehtiyacımız var. Ş.Amonaşvilinin humanist pedaqogik kanın əsasları, məktəb mühiti, məktəb təhsili, uşaqlarla bağlı çoxsaylı kitabları var. Onlardan bəzilərini oxumuşam. Onlar mənim üçün çox maraqlıdır. Hesab edirəm ki, belə beynəlxalq konfransların, seminarların çox olmasına bizim üçün vacibdir. Bu tədbirlər yaxşı mütəxəssisləri cəlb etmək və onları dinişmək lazımdır. Seminarlarda məktəblərimizde uşaqlarla ün-

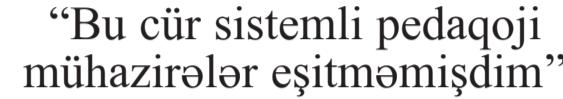

Şəlalə Həsənova, Ucar şəhər nömrəli tam orta məktəbin ibtidai sin müəllimi, təlimçi: - Eşidənde ki, Bakıda hələ bir keçmişə seminar keçilir.

**Xamid Kərimov, Şamaxı rayon
Laləzər kənd ümumi orta məktəbinin
Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi**

ediblər. Konfrans zamanı novator pedaqoq Şalva Amonaşvili öz təcrübəsini, uşaqlara olan dərin, təkrarolunmaz sevgisini, biliyi- ni cəlbedici və virtuoz formada dinleyicilərlə bölüşüb. II beynəlxalq konfrans-seminar çərçivəsində Gürcüstan Beynəlxalq Humanist Pedaqogika Mərkəzinin prezidenti, psixoloq Paata Amonaşvilinin və digər pedaqoq alimlərin də təqdimatları olub. Qeyd edək ki, beynəlxalq konfrans-seminar iştirakçılar tərəfin-dən razılıqla qarşılanıb. Onlardan aldiğimiz eksklüziv müsahibə-ləri oxuculara təqdim edirik.

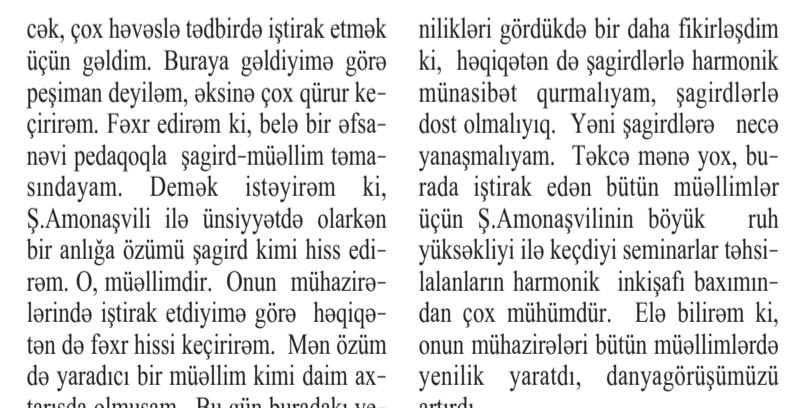

Niyə? Nədir bunun üstünlüyü? İnsanı anadan olandan 2 növə bölmək olar; özünü sevənlər və cəmiyyəti sevənlər, epiştlər və ya altruiştlər. Altruiştlər cəmiyyətdən heç nə gözləməyərək bütün işini cəmiyyətə xidmətdə görür. Epiştlər isə həmişə çalışırlar ki, cəmiyyətdən nəsə götürsünlər. Humanist pedaqogika əsasən alturist insanları əhatə edir. Bu, “özünü sevmə, cəmiyyəti sev” kimi xüsusiyyəti əhatə edir. Bəşəriyyətin tarixi ictimai mənafelərin inkişaf tarixidir. Yəni, biz əgər 10 min ildən bir ictimai və şəxsi mənafə arasında müqayisə apara bilsək, görə bilərik ki, həmişə ictimai mənafə şəxsi mənafədən arta-arta gedir. Bir çox ölkələr var ki, ictimai mənafelər şəxsi mənafələri üstələyir. Burada “mən” sözündən daha çox “bizim” sözü, “mənim həyatım” əvəzində “bizim küçə”, “bizim şəhər” sözü işlədirilir. Fərdin firavanlığından çox cəmiyyətin fıravanhığına çalışırlar. Bütün bunlar humanist pedaqogikanın bünövrəsində durur. Buna görə də bu pedaqogika məsləhət verir ki, orta məktəblərdə uşaqlara təbiyə verəndə dayaq nöqtələrdən biri də humanist pedaqogikadır. Əslində, islam mədəniyyətində humanist dəyərlər çox yüksəkdir. Qonşusu əziziyət çökən, özü isə bolluqda yaşayınan yeri cənnət deyil, cəhənnəmdir. Əgər bir kənddə bir insan yoxsulluqdan ölürsə, bütün kənd camaati onun sırasında qüsurludur. Bütün bunlar humanist hissələrdən irəli gəlir. Humanist pedaqogika çox əhəmiyyətli sahədir. İnanıram ki, bu seminarların müəllimlərimiz üçün əhəmiyyəti çox olacaq, burada səslənən humanist ideyalar məktəblərə yayılacaq. Onların xeyrini isə sabah, o biri gün yox, 5-10 il sonra görəcəyik.

“Belə seminarlara bizim
çox ehtiyacımız var”

“Onun mühazirələri bütün müəllimlərdə venilik varatdı”

“Təəssüratlarımız çox zəngindir”

nin qalibi: - Biz bir neçə gündür kü, görkəmli pedaqoq Salva Amonaşvili-nin keçirdiyi konfrans-seminarlarda iştirak edirik. Təəssüratımız çox zəngindir. Əlbette ki, humanist pedaqoqikanın əsaslarının dərindən öyrənilməsi şagirdlərimizin harmonik şəxsiyyət kimi formallaşmasında və inkişaf etməsində müümət əhəmiyyət kəsb edir. Biz bu seminarlarda əldə etdiyimiz məlumatları bilməkləri yetin əsrlərə söykənən dəyərlərini qorusunlar, qiymətləndirsinlər və inkişaf etdirsinlər. Bu işə yalmız müəllimin şagirdə olan münasibəti kimi yox, insanın insana olan sevgisinin, insanın insana verdiyi dəyərin ifadəsidir. Bu yüksək səviyyəli beynəlxalq tədbirin ölkəmizdə təşkil olunmasına görə təşkilatçılarə dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

**Oruc MUSTAFAYEV,
foto: Rəşad ZİYADOV,**